

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **242-EK (NS)**

Code No. : **242-EK (NS)**

ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION

ರೂಢಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION AS PRACTICE

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada & English Versions)

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(**New Syllabus**)

ದಿನಾಂಕ : 29. 06. 2015]

Date : 29. 06. 2015]

ಸಮಯ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.00 ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಶಾಲೆಗಳು ಹಣಕಾಸಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ

(A) ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು

(B) ಶಿಕ್ಷಣದ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು

(C) ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು

(D) ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದು

2. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸದ್ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರಿವಾಗುವುದು

(A) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯಾದಾಗ

(B) ದೊರಕಿದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆಯಾದಾಗ

(C) ದೊರಕಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜವು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದಾಗ

(D) ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿದಾಗ

D.Ed. - II (NS)

[Turn over

3. 'ಹೊರೆ ರಹಿತ ಕಲಿಕೆ'ಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ವರದಿ
 (A) ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದ ವರದಿ (B) ಸೈಮನ್ ವರದಿ
 (C) ವುಡ್ಸ್ ವರದಿ (D) ಯಶ್‌ಪಾಲ್ ವರದಿ
4. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವೇಗ ನಿಭಾವಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಘಟಕಾಂಶ
 (A) ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ (B) ಅಂಗಸನ್ನೆ
 (C) ಸೃಜನಶೀಲತೆ (D) ಪ್ರಸ್ತುತಿ
5. ಬೋಧನಾ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತಾರ್ಕಿಕ ಸರಣಿ
 (A) ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ತಂತ್ರಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
 (B) ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ, ತಂತ್ರಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
 (C) ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ, ತಂತ್ರಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
 (D) ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ, ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ತಂತ್ರಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
6. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ
 (A) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು
 (B) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು
 (C) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು
 (D) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು
7. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅಂಶವು NCF - 2005 ನಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ?
 (A) ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು (B) ಕಂಠಪಾಠ
 (C) ಸ್ವಾವಲೋಕನ (D) ಚರ್ಚಿಸುವುದು
8. ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುವು
 I. ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ
 II. ಜ್ಞಾನ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ
 III. ಅನಮ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
 IV. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕೀಯ ಕಲಿಕೆ
 (A) I, II ಮತ್ತು III (B) II ಮತ್ತು III
 (C) I ಮತ್ತು II (D) III ಮತ್ತು IV
9. ನೈಜ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧರಿಸಿರುವುದು
 (A) ವಿಷಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (B) ಮೌಖಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
 (C) ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ (D) ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
10. ಶಾಲಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ
 (A) ಹಿರಿಯ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು
 (B) ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಸಹಶಿಕ್ಷಕರು
 (C) ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು
 (D) ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯದು

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$

11. ರಚನಾವಾದಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಉತ್ತಮ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
12. ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
13. ಕೋರ್ಸ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
14. ಬುದ್ಧಿಮಂಥನ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು ? (ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ)
15. ಸಾಪ್ರದಾಯಿಕ ತರಗತಿ ಹಾಗೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ, ಕಲಿಕಾ ಸ್ನೇಹಿ ತರಗತಿ ಪರಿಸರಗಳಿಗಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
16. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ ?
17. ಸ್ಥಾನ ಚಿತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ತರಗತಿ ಸಂವಹನದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
18. ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$

19. ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲು ನೀವು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಚಿಂತನಶೀಲ ಜರ್ನಲ್ (Reflective journal) ಯಾವ ರೀತಿ ನೆರವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯು ಹೇಗೆ ಸ್ವಾವಲೋಕನ ಸಾಧನವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಧಿಯ ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಉದಾಹರಿಸಿ.

20. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತು ಎಂದರೇನು ? ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿದರ್ಶಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನು ? ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿರಲು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿದರ್ಶಿಸಿ.

21. ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪಾಠವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

22. ಸಂವೇಗಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು ? ಈ ಕೌಶಲವನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

ಸೃಜನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಗಳು ಯಾವುವು ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ?

23. ಬಹು ಕಾರ್ಯ ಚತುರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

24. ರಚನಾವಾದಿ ತತ್ವದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ 5E ಮಾದರಿಯ ಐದು ಹಂತಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ)

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪಾಠದಲ್ಲಿ 5E ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಪಾಠಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

25. ಶಾಲೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಅಂತರಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ (Inter linkages and partnerships) ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

(i) ಯೋಜಿಸುವಿಕೆ

(ii) ಸಂಘಟಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಿಸುವಿಕೆ

26. ನೀವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧರಿಸಿ ಹೇಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವಿರಿ ? ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

(English Version)**PART - I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. The first priority of schools in decision making about expenditure of funds is to
  - (A) spend available funds in the given time limit
  - (B) be based on the vision and values of education
  - (C) spend as per the decision of SDMC
  - (D) follow the guidelines of the department strictly.
2. It is understood that the resources are used effectively, when
  - (A) the learning is effective
  - (B) the given fund is used completely
  - (C) the society appreciates the resources given
  - (D) all the resources are protected well.
3. The report that talks of 'learning without burden' is
  - (A) Kothari Commission Report
  - (B) Simon Report
  - (C) Wood's Report
  - (D) Yashpal Report.
4. Which of the following is a component of coping with emotions ?
  - (A) Resilience
  - (B) Gesture
  - (C) Creativity
  - (D) Presentation.
5. The logical order in designing instruction is
  - (A) content analysis, selection of strategies, collection of resources, evaluation
  - (B) collection of resources, selection of strategies, content analysis, evaluation
  - (C) content analysis, collection of resources, selection of strategies, evaluation
  - (D) collection of resources, content analysis, selection of strategies, evaluation.

6. The critical pedagogy requires teachers to
- (A) act with patience in the classroom
  - (B) give more importance to personal discipline in the classroom
  - (C) encourage intelligent students in the classroom
  - (D) be sensitive to the multiplicity of views in the classroom.
7. Which of the following is *not* recommended by NCF, 2005 ?
- (A) Questioning
  - (B) Rote-learning
  - (C) Reflection
  - (D) Discussion.
8. Which are the most important features of child-centred pedagogy ?
- I. Experiential learning
  - II. Knowledge construction
  - III. Rigid curriculum
  - IV. Bookish learning
- Of these :*
- (A) I, II and III
  - (B) II and III
  - (C) I and II
  - (D) III and IV.
9. An authentic assessment is mostly based on
- (A) dealing with content
  - (B) oral test
  - (C) written examinations
  - (D) performance.
10. The responsibility of preparing school time-table is of
- (A) Senior teachers
  - (B) Head teacher and Senior teachers
  - (C) Head teacher
  - (D) Head teacher and SDMC.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half a page*. 5 × 2 = 10

11. ‘School culture is the basis for constructivist pedagogy.’ Analyse.
12. Explain the role of language in cognitive development.

13. Explain any *two* aspects of designing instruction at course level.
14. What aspects a teacher needs to keep in mind while engaging students in group discussion after 'Brainstorming' and 'Role play' ? (write any *four*)
15. Illustrate, with examples of any two differences of traditional and inclusive, learning-friendly classroom environments.
16. Why is it important to develop effective communication skills among school children ?
17. List out any *four* guiding principles of classroom transaction given in the position paper.
18. Explain the role of School Managing Committee for the academic development of children.

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either of them, each answer not exceeding *one* page. 8 × 5 = 40

19. Illustrate with examples how Reflective Journal helped you in making classroom learning effective during your internship.

OR

Illustrate with your practice teaching experiences that how writing can become a reflective tool for teachers.

20. What is 'Self-discipline' in students ? Illustrate any *four* measures that you take to develop self-discipline among your students.

OR

What is the need of schools being democratic ? Illustrate any *four* practices to be followed to become democratic schools.

21. Illustrate with examples any *four* aspects that you need to keep in mind, while selecting learning resources for a lesson of your choice.

OR

Analyse how human resource is a learning resource.

22. Which are the abilities to be developed by developing the skill of coping with emotions ? How do you develop this skill in your students ?

OR

What are the different qualities of a creative person ? Why do we need to foster creative thinking among students ?

23. Explain any *five* qualities of a versatile teacher.

OR

Discuss the role of teachers in classroom keeping in mind that the critical pedagogy opposes the traditional teacher-centred pedagogy.

24. Mention the importance of the phases of 5E model used under constructivist theory with examples.

OR

Prepare a lesson plan applying the 5E model for a topic / lesson of your choice.

25. Explain the role of inter-linkages and partnerships in making a school as an organisation.

OR

Explain the importance of the following processes of school management system :

- (i) Planning
- (ii) Organising and facilitating.

26. Prepare a checklist involving the aspects to be considered for critical evaluation of the learning resources you have chosen.

OR

How do you classify resources, for a lesson of your choice, based on activity ? Mention the importance of any *one* activity.

=====